

Грігор'яниці Галина Ігорівна

Національний університет «Одеська юридична академія»,

асистент кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права

РОЗМЕЖУВАННЯ ПІРАТСТВА ТА КОНТРАФАКЦІЇ

Піратство та контрафакція – способи порушення авторських прав, найбільш поширені в сучасному світі, межі яких досі не були остаточно окреслені та з приводу яких в теорії юридичної науки досі ведуться спори.

Поняття контрафакції не міститься в законодавстві України, лише поняття контрафактних примірників творів, яке знаходиться у Законі України «Про авторське право і суміжні права» та контрафактних товарів (Митний кодекс України). Тому постають питання щодо відмежування піратства та контрафакції, оскільки згідно із вищезазначеним законом контрафактність товарів авторського права і суміжних прав є однією із ознак піратства, а згідно із кодексом, контрафактність ознака будь-якого товару, перевезеного з порушенням права інтелектуальної власності.

В англійських країнах термін «контрафактна діяльність» використовується переважно у зв'язку з явним порушенням права на торговельну марку, в той час як слово «піратство» більше вживається в контексті несанкціонованого видання (копіювання) та поширення інтелектуальної продукції [1, с.457].

В оригіналі угоди ТРІПС (на англійській мові), яка розміщена на сайті Всесвітньої організації торгівлі, ми можемо знайти терміни «trade mark counterfeiting» та «copyright piracy»[2], які дослівно перекладаються як підробка товарного знаку та піратство в авторському праві (по суті піратство та контрафакція). Переклад даної угоди, який розміщено на офіційному сайті Верховної Ради України, не містить жодного з цих термінів, замість них використовуються терміни «товари з фальсифікованим товарним знаком» та «товари, виготовлені з порушенням авторських прав».

Термін «товари з фальсифікованим товарним знаком» позначає будь-які товари, в тому числі упаковку, які без дозволу містять товарний знак, ідентичний законно зареєстрованому для таких товарів товарному знаку, або який не можна відрізнити в основних його аспектах від такого товарного знака і який, таким чином, порушує права власника даного товарного знака згідно із законодавством країни імпортування.

Термін «товари, виготовлені з порушенням авторських прав» означає будь-які товари, які є копіями, зробленими без згоди власника права або особи, належним чином уповноваженої власником права у країні виробництва, і які безпосередньо або опосередковано виготовлені з продукту, де виготовлення такої копії вважається порушенням авторського права або суміжних з ним прав згідно з законом країни імпортування.

Не зрозуміла позиція законодавця, який замінив дані терміни на такі, які навіть не використовують в національному законодавстві. Неузгодженість термінології чинить негативний вплив на вивчення та розуміння даних явищ і потребує корегування для подальшого правильного та однакового застосування цих норм.

У науковій літературі можна виділити чотири підходи щодо розмежування піратства і контрафакції:

- по-перше, піратство і контрафакція – це одне й те ж правопорушення;
- по-друге, піратство і контрафакція – це два різних правопорушення;
- по-третє, контрафакція ширше ніж піратство та включає піратські дії;
- по-четверте, піратство ширше ніж контрафакція.

Отже, під **контрафакцією** в авторському праві і суміжних правах пропонується розуміти виготовлення підробленого продукту, який містить об'єкт авторського права та (або) суміжних прав, з метою викликати у покупця такої продукції впевненість в тому, що цей продукт є оригінальним. Потрібно зазначити, що контрафакція може виходити за межі підробки об'єктів

авторського права і суміжних прав і включати інші об'єкти права інтелектуальної власності. У такому випадку контрафакція не буде пов'язана з піратством, а буде виступати як окреме правопорушення (наприклад, підробка торгівельної марки).

Основним критерієм розмежування категорій «контрафакція» та «піратство» буде мета виготовлення нелегальних примірників творів: при контрафакції – ввести в оману споживачів щодо легального походження незаконної продукції, а при піратстві – копіювання твору для подальшого розповсюдження та використання.

Список використаної літератури:

1. Панов С.Л. Соотношение понятий «контрафактная», «фальсифицированная», «пиратская» продукция: теоретический аспект /С.Л. Панов //Право и политика. – 2008. – №2. – С. 453 – 458.

2. TRIPS Part III — Enforcement of Intellectual Property Rights [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/27-trips_05_e.htm

3. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності СОТ від 15.04.1994 //Нормативні акти України: електронна база даних [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/981_018